

Det Europæiske Regionsudvalgs resolution — Det europæiske semester 2016 og den årlige vækstundersøgelse 2017

(2017/C 088/02)

Fremlagt af de politiske grupper PES, EPP, ALDE og EA

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG (RU),

- som henviser til de centrale dokumenter i det europæiske semester 2016, dvs. den årlige vækstundersøgelse, landerapporterne, de nationale reformprogrammer og de landespecifikke henstillinger,
- og som henviser til Europa-Parlamentets udkast til betænkning om »Det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker: gennemførelse af prioriteterne for 2016« (2016/2101(INI));

Relancering af investeringer

1. peger på, at der i forhold til 2007 var et fald i offentlige og private investeringer på ca. 15 % i EU, og i nogle medlemsstater på hele 50 %, som følge af den økonomiske krise og finanspolitiske konsolideringsforanstaltninger. Udvalget betoner, at den kumulative effekt af flere års underinvestering (»investeringskløften«) udgør en alvorlig hindring for Europas konkurrenceevne og samhørighed og dermed for evnen til at sikre bæredygtig vækst og varige job;
2. understreger, at 40 % af de landespecifikke henstillinger for 2016 sætter fokus på investeringshindringer, som de lokale og regionale myndigheder kan hjælpe med at fjerne⁽¹⁾, herunder: lav kvalitet i den offentlige forvaltning og manglende koordinering, mismatch mellem lokale og regionale myndigheders opgaver og finansielle ressourcer, tunge reguleringsmæssige rammer for private investeringer, korruption, mangel på faglært arbejdskraft og mangel på en hensigtsmæssig transportinfrastruktur. Udvalget bebuder, at disse spørgsmål også vil blive behandlet i RU's kommende udtalelse »Udjævning af investeringskløften: hvordan tackler vi udfordringerne?«;
3. henviser til erklæringen »Investere og sammenkoble«⁽²⁾, som blev vedtaget den 9. juli 2016 i Bratislava på det 7. europæiske topmøde for byer og regioner, og som satte fokus på det vigtige i at fjerne hindringer for det kolossale, uudnyttede investeringspotentiale i Europas byer, regioner og landområder og på de lokale og regionale myndigheders rolle med hensyn til at sikre innovative infrastrukturer og serviceydelser for at fremme investeringslysten og forbedre EU-borgernes livskvalitet;
4. finder det betænkeligt, at ca. 60 % af respondenterne i en undersøgelse, som RU for nylig foretog af EU's lokale og regionale myndigheder⁽³⁾, mente at have oplevet en nedadgående eller flad tendens, hvad angår både offentlige og private investeringer inden for de sidste 12 måneder, hvilket, hvis denne opfattelse er korrekt, tyder på, at den underinvestering, der startede med den økonomiske krise, fortsætter;
5. understreger, at det ifølge samme RU-undersøgelse fortsat er et problem for omkring to tredjedele af de lokale og regionale myndigheder at finansiere offentlige investeringer, hvilket til dels skyldes, at de ikke har tilstrækkelig kapacitet til at sikre en effektiv planlægning af offentlige investeringer, til at anvende finansielle instrumenter, til at indsende projekter til EIB og til at indgå i offentlig-private partnerskaber;
6. bifalder de første positive resultater af Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI), som navnlig kan konstateres i fondens »SMV-vindue«. Udvalget opfordrer samtidig til at forbedre additionaliteten i »EFSI's infrastruktur- og innovationsvindue« samt EFSI's geografiske balance, bl.a. ved at tilskynde til udvikling af regionale innovationsstrategier og anvendelse af investeringsplatforme for at sikre, at alle regioner, især de mindre udviklede, kan drage nytte heraf;
7. bifalder i princippet forslaget om at forlænge og styrke Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI), hvilket vil blive genstand for en særskilt RU-udtalelse. Det forventer yderligere forbedringer hvad angår additionalitet, geografisk og sektoriel dækning og gennemsigtighed. Det gentager sin anmodning om en egentlig vurdering af de resultater, der er opnået med EFSI, nærmere bestemt synergiene med midler fra ESI-fondene, og hvordan de indtil nu har bidraget til den territoriale samhørighed, og ser frem til et tæt samarbejde med Europa-Parlamentet om en kritisk gennemgang af anvendelsen af EFSI;

⁽¹⁾ CoR, 2016 European Semester, Territorial analysis of the Country-specific Recommendations, Rapport fra Styringsudvalget for Europa 2020-overvågningsplatformen.

⁽²⁾ <http://www.cor.europa.eu/bratislavasummit/>

⁽³⁾ RU-undersøgelse *Obstacles to investment at local and regional level* (Hindringer for investeringer på lokalt og regionalt niveau), juli 2016

8. understreger, at tre fjerdedele af respondenterne i RU's undersøgelse om investeringshindringer ikke var klar over de muligheder, EFSI og dens investeringsplatforme tilbyder, hvorfor disse muligheder bør formidles mere effektivt til dem og til andre relevante interessenter;
9. konstaterer, at mindre regioner og kommuner samt regioner, der lider af alvorlige naturbetingede eller demografiske ulemper af permanent art, som f.eks. de nordligste regioner med lav befolkningstæthed og ø- og bjergregioner, ofte ikke kan udnytte EFSI på grund af de høje tærskler for minimumsværdien af den støttede investering, og forventer, at tærskelværdien sænkes i forbindelse med revisionen af EFSI;
10. fremhæver, at potentielle projektledere på lokalt og regionalt plan bør sikres større teknisk kapacitet ved hjælp af Det Europæiske Centrum for Investeringsrådgivning, især i forbindelse med udformningen og etableringen af investeringsplatforme;
11. understreger, at regionale investeringsstrategier bør tage udgangspunkt i, at vores samfund og territorier gennemgår hastige forandringer som følge af den økonomiske og teknologiske udvikling, og peger i den forbindelse på behovet for at fremme investeringer i den kulstoffattige og den cirkulære økonomi og at støtte den kollaborative økonomi og deleøkonomien, hvorved udgifterne ved at udvikle innovative aktiviteter sænkes, hvilket betyder, at borgerne forsynes mere effektivt med offentlige og private tjenester, og at den offentlige sektor gøres mere effektiv;
12. fremhæver betydningen af at tilskynde lokale og regionale myndigheder til at anvende intelligente specialiseringsstrategier og europæiske partnerskaber til fælles strategiske udviklingsprioriteter;
13. slår fast, at samhørighedspolitikken fortsat er EU's vigtigste investeringsværktøj, navnlig for dets mindre udviklede lande og regioner, og efterlyser mere komplementaritet med EFSI;
14. henviser til sin udtalelse om midtvejsrevisionen af den flerårige finansielle ramme (FFR), som fastslår, at manglende betalingsbevillinger under FFR 2014-2020 kan indebære fare for, at Kommissionen ikke vil være i stand til at opfylde sine forpligtelser og herved vil skabe et betalings efterslæb med negative virkninger for gennemførelsen af de operationelle programmer under ESI-fondene;
15. mener, at de nationale regeringer som led i revisionen af finansieringen under strukturfondene burde få lov til at reservere en del af EU-støtten til projekter i områder, der rammes af jordskred, samt til interventionsprojekter i tilfælde af alvorlige naturkatastrofer.

Fortsatte strukturreformer og ansvarlige finanspolitikker

16. Det Europæiske Regionsudvalg understreger, at over halvdelen af de landespecifikke henstillinger for 2016, der er adresseret til 26 lande, er regionalt eller lokalt baserede, dvs. at de er forbundet med udfordringer, som vedrører nogle regioner eller byer mere end andre, og/eller at deres gennemførelse afhænger af subnationale forvaltningsniveauer;
17. der erindres om, at RU i sin udtalelse om »EU's svar på de demografiske udfordringer« fremhævede den kobling, der bør være mellem den demografiske udvikling og det europæiske semester, og nødvendigheden af, at sidstnævnte har en territorial dimension. De lokale og regionale myndigheder bør være centrale aktører i de foranstaltninger, der vedtages inden for rammerne af det europæiske semester for at tackle de demografiske udfordringer, og i henstillinger til medlemsstaterne om at håndtere disse udfordringer, bør de lokale og regionale myndigheder også have en plads;
18. fremhæver, at RU konsekvent har været imod de makroøkonomiske betingelser i gennemførelsen af samhørighedspolitikken, som er fastsat i artikel 23 i forordningen om fælles bestemmelser, da en sådan konditionalitet ville gå ud over byer og regioner, hvis en medlemsstat ikke overholder sine forpligtelser under stabilitets- og vækstpagten. RU frygter i den sammenhæng, at en suspension af ESIF-finansiering til Spanien og Portugal ville få negative følger for gennemførelsen af de operationelle programmer, som allerede er betydeligt forsinkede. Endvidere ville det være selvmodsiggende at hæve sanktioner efter proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud (forordning nr. 1173/2011 om en effektiv håndhævelse af budgetovervågningen i euroområdet), men at overveje sanktioner i henhold til artikel 23 i forordningen om fælles bestemmelser. Udvalget peger samtidig på behovet for en mere forsvarlig økonomisk forvaltning på nationalt plan, hvilket er en betingelse for effektiv udnyttelse af ESIF-fondene;
19. gentager sin anmodning om, at der ses bort fra investeringer foretaget af lokale og regionale myndigheder inden for rammerne af strukturfondene og Samhørighedsfonden, når medlemsstaternes budgetunderskud og gæld beregnes;

20. understreger, at mindst 40 % af de landespecifikke henstillinger i 2016, der involverede 20 medlemsstater, handlede om administrative kapacitetsproblemer, navnlig på subnationalt plan, i forbindelse med strukturreformer og fjernelse af hindringer for investering. Udvalget erkender, at der bør frigøres administrativ kapacitet, primært gennem etablering af mere effektive forvaltningsstrukturer. Udvalget henviser til sit forslag — i forbindelse med det foreslåede støtteprogram for strukturreformer — om et enhedsstrategidokument, der fastsætter prioriteter og kriterier for koordinering af alle EU finansierede kapacitetsopbygningsforanstaltninger;

21. fremhæver, at Kommissionen bør overveje at foreslå en finanspolitisk kapacitet for euroområdet med henblik på at gennemføre konjunkturpolitiske politikker og sætte skub i genopretningen, og bebuder, at det i de kommende måneder vil vedtage en udtalelse herom;

22. anerkender vigtigheden af at tage de sociale og arbejdsmarkedsmæssige udfordringer op og støtter Kommissionens inddragelse af sociale indikatorer i proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer.

Det europæiske semester og den årlige vækstundersøgelse 2017

23. Det Europæiske Regionsudvalg noterer sig den lave gennemførelsesgrad for de landespecifikke henstillinger, peger på, at alle forvaltningsniveauer bør deltage i en mere intens indsats for at forbedre situationen, og konstaterer, at nogle udfordringer kræver en længerevarende indsats, hvilket fremgår af det forhold, at ca. tre fjerdedele af de territorierelaterede henstillinger for 2016 allerede var offentliggjort i 2015, og at to tredjedele af sidste års henstillinger allerede var offentliggjort i 2014;

24. peger på, at de lokale og regionale myndigheders inddragelse i semestret, som det i år bekræftes både af de nationale reformprogrammer og af de landespecifikke henstillinger, hovedsagelig er begrænset til politikernes gennemførelsesfase, men at de også bør være partnere i udformningen af politikkerne. Udvalget understreger, at deres inddragelse på et tidligt stadium i betydelig grad ville øge gennemførelsesgraden for henstillingerne, bidrage til at afhjælpe voksende regionale uligheder, fremme øget ejerskab i lokalområderne og styrke tilliden i og mellem medlemsstaterne;

25. agter at foreslå en adfærdskodeks for inddragelse af de lokale og regionale myndigheder i det europæiske semester, der respekterer nationale forskelle, omhyggeligt undgår unødvendige administrative byrder, og dermed bidrager til strategien for bedre forvaltning. Udvalget henviser til, at kodeksen bør afspejle medlemsstaternes diversitet og forfatningsmæssige ordninger;

26. opfordrer til, at den årlige vækstundersøgelse 2017 specifikt sætter fokus på demografiske udfordringer. Disse udfordringer viser også behovet for økonomiske og finansielle politikker, der kan sikre en vellykket og afbalanceret integration af migranter i EU;

27. understreger, at det europæiske semester er nødt til at operere med en langsigtet politikramme på flere niveauer, i øjeblikket Europa 2020-strategien. Udvalget hilser det velkommen, at Kommissionen har bebudet en kortlægning af EU's politikker for bæredygtig udvikling, og fremhæver behovet for at tilpasse EU's fremtidige vækststrategi til en opdateret territorial vision;

28. pålægger sin formand at fremsende denne resolution til Kommissionen, Europa-Parlamentet, Rådet og formanden for Det Europæiske Råd og det slovakiske rådsformandskab.

Bruxelles, den 12. oktober 2016.

Markku MARKKULA

*Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg*